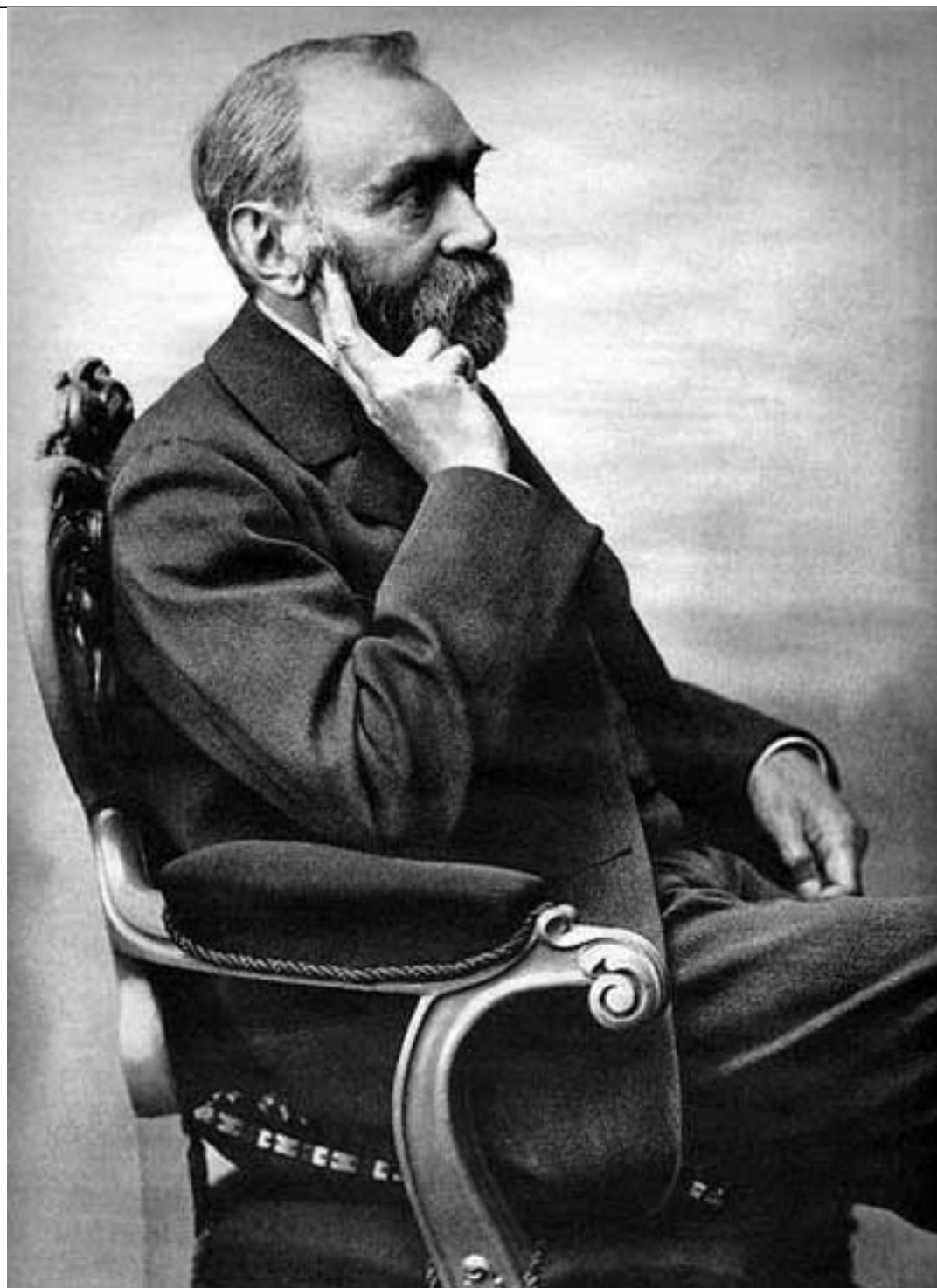

عکس/آلفرد نوبل که بود؟

۱۷ مهر ۱۳۹۳ ساعت ۱۴:۰۲

داستان زندگی «آلفرد نوبل»، داستان کارخانه‌داری افسرده است که دینامیت را اختراع می‌کند اما در نیمه راه متنبه می‌شود و سرمایه‌اش را صرف بنیان نهادن مهم‌ترین جایزه جهانی در حوزه‌های ادبیات، اقتصاد، پزشکی، فیزیک، شیمی و صلح می‌کند.

«آلفرد برنارد نوبل»، شیمیدان، مهندس، مخترع و کارخانه‌دار سوئدی بود که سرمایه‌ای را که از راه ساخت تسلیحات کسب کرده بود صرف بنیان‌گذاری مهم‌ترین جایزه جهانی در حوزه‌های ادبیات، صلح، فیزیک، شیمی، پزشکی و اقتصاد کرد.

مخترعی که تنها ۱۸ ماه به مدرسه رفت!

آلفرد نوبل متولد سال ۱۸۳۳ در استکهلم بود. او در سال ۱۸۴۲ به همراه خانواده‌اش راهی سن پترزبورگ شد. پدرش که مهندس و مخترع بود، در آن زمان فردی متمول محسوب می‌شد و به همین دلیل معلم‌های خصوصی بودند که آلفرد را در خانه آموزش می‌دادند. او بدون حضور در مدرسه در درس شیمی و زبان‌های انگلیسی، فرانسوی، آلمانی و روسی مهارت یافت. نوبل تنها به مدت ۱۸ ماه در مدرسه شرکت کرد. در سال ۱۸۵۰ راهی پاریس شد و پس از آن در سن ۱۸ سالگی برای تحصیل در رشته شیمی به آمریکا سفر کرد.

با وجود نداشتن تحصیلات آکادمیک، آلفرد نوبل زبان‌های سوئدی، فرانسوی، روسی، انگلیسی، آلمانی و ایتالیایی را به روانی صحبت می‌کرد. او همچنین مجموعه اشعاری را به زبان انگلیسی سرود. نوبل در روزهای پایانی عمرش نمایشنامه‌ای چهارصفحه‌یی را با نام «مکافات» برگرفته از اثر «پرسی شلی» به نگارش درآورد. تنها چهار نسخه کپی از این نمایشنامه باقی ماندند، زیرا اندکی پس از مرگ، تمام نسخه‌های آن به اتهام کفرآمیز و غیراخلاقی سوزانده شدند. اما در سال ۲۰۰۳ نسخه دوزبانه «مکافات» برای نخستین بار به چاپ رسید.

مالک افسرده ۹۰ کارخانه تولید سلاح

نوبل فیزیک

نوبل پس از تحصیل در رشته شیمی، به روسیه رفت و پس از ورشکسته شدن پدرش به وطن بازگشت و خود را وقف تحقیق درباره مواد منفجره کرد. او در سال ۱۸۶۷ دینامیت را اختراع کرد. این چهره سوئدی در طول عمر خود ۳۵۰ اختراع به ثبت رساند و در زمان مرگ مالک ۹۰ کارخانه تولید سلاح بود. او بیش تر عمر خود را صرف سفر به کشورهای مختلف به منظور احداث کارخانه کرد، اما بین سال‌های ۱۸۷۳ تا ۱۸۹۱ در پاریس اقامت داشت. او هرگز ازدواج نکرد و دوره‌های متعدد افسردگی را تجربه کرد.

تیتری که مخترع دینامیت را متنبه کرد

زمانی که «لودویگ نوبل» برادر آلفرد در سال ۱۸۸۸ درگذشت، آلفرد نوبل برای دیدن کن به فرانسه رفته بود که آگهی ترحیم برادرش را در یک روزنامه دید. این نشریه فرانسوی لودویگ را به دلیل فعالیت‌هایش در زمینه مواد منفجره متهم کرده و تیترا زده بود: «سوداگر مرگ مُرد». آلفرد نوبل به فکر فرورفت و حس کرد که دوست ندارد پس از مرگش روزنامه‌ها بنویسند: «دکتر آلفرد نوبل که با یافتن راه‌هایی برای کشتن سریع‌تر انسان‌های بیش تر ثروتمند شد، روز گذشته بدرود حیات گفت.»

بنابراین او در ۲۷ نوامبر ۱۸۹۵ در باشگاهی سوئدی - نروژی آخرین وصیت‌نامه‌اش را امضا کرد و قسمت اعظم دارایی‌اش را برای بنیان‌گذاری جایزه نوبل اختصاص داد. او با تخصیص ۹۴ درصد میراثش مبلغ ۳۱ میلیون و ۲۲۵ هزار کرون را صرف راه‌اندازی پنج جایزه نوبل پزشکی، شیمی، ادبیات، فیزیک و صلح کرد. این جایزه قرار شد هر ساله با در نظر گرفتن ملاک‌های آلفرد نوبل که در وصیت‌نامه‌اش قید شده به برترین شخصیت‌های جهان بدون در نظر گرفتن ملیت آن‌ها اعطا شود.

چرا تولستوی، ایبسن و ... نوبل نبردند؟

آلفرد نوبل در وصیت‌نامه خود شرط اعطای جایزه نوبل ادبیات را «نگارش اثری در راستای ایده‌آل‌ها» دانست. آکادمی سوئدی نوبل سال‌های بسیار تصور می‌کرد منظور از این جمله نگارش آثار ایده‌آلیستی است. به همین دلیل نویسندگانی چون «لئو تولستوی» و «هنریک ایبسن» که در آثار خود کم‌تر به فاکتورهای رمانتیک توجه داشتند، شایسته دریافت نوبل ادبیات شناخته نشدند.

گفته می‌شود خصومتی که نوبل با یک ریاضی‌دان داشت، دلیل تخصیص داده نشدن جایزه در رشته ریاضی شد. به دلیل کامل نبودن طراحی‌ای که آلفرد نوبل در وصیت‌نامه خود ارائه داده بود، تاسیس بنیاد نوبل پنج سال طول کشید و اولین جایزه نوبل در ۱۰ دسامبر ۱۹۰۱ اعطا شد.

آلفرد نوبل که از بیماری آنژین (گلودرد) رنج می‌برد، سرانجام در سال ۱۸۹۶ درگذشت و اکنون جهان او را نه به عنوان مخترع دینامیت، بلکه بیش تر با لقب بنیان‌گذار جوایز نوبل به یاد می‌آورد. بدن او در استکهلم به خاک سپرده شد.

آدرس مطلب :

<https://www.cafetari.kh.com/news/28365/نوبل-آلفرد-عكس>